

Alegat XXI.

U s t a w a

z dnia

nadająca dla król. obwod. miasta Tarnowa statut gminny.

Na wniosek Sejmu Mego królestwa Galicyi i Lodomeryi z wielkiem księstwem Krakowskiem, nadaję na mocy ustawy z dnia 5. Marca 1862. do liczby 18 Dz. praw Państwa, dla królewskiego obwodowego miasta Tarnowa, załączony statut gminny. i rozporządzam jak następuje:

Artykuł I.

Postanowienia niniejszego statutu o wyborze i urzędzeniu Rady miejskiej obowiązują natychmiast, i zaraz po ogłoszeniu statutu mają wejść w wykonanie.

Artykuł II.

Skoro Rada miejska się urzędzi, statut niniejszy stanie się w całości obowiązującym.

Artykuł III.

Równocześnie z działalnością tego statutu, dotychczasowe rozporządzenia i przepisy, dotyczące gminnego urzędzenia miasta Tarnowa, przestaną obowiązywać.

Artykuł IV.

Memu Ministrowi Stanu polecam przeprowadzenie tej ustawy.

Wiedeń, dnia

Statut

dla król. obwodowego miasta Tarnowa.

A.

Ustawa gminna.

Dział I.

O gminie w ogólności.

§. 1.

Obręb gminy.

Obręb gminy miasta Tarnowa stanowią wszystkie w katastrze podatkowym lub w księgach gruntowych, tak co do miasta samego, jak i tegoż przedmieść: Zawale, Strusina, Zabłocie, Pogwizdów, Grabówka i Terlikówka, które z miastem jedną tylko gminę tworzą, zapisane realności.

§. 2.

Zmiana granic.

Do zmiany granic miasta potrzeba przyzwolenia Wydziału krajowego, które udzielonem być może tylko za poprzedniem oświadczeniem politycznej Władzy krajowej, iż przeciw temu ze względów publicznych nie ma nic do zarzucenia.

Dział II.

O członkach gminy.

§. 3.

Członkowie gminy i Obcy.

Członkami gminy są:

- a) osoby mające w gminie prawo przynależności (przynależni do gminy);
- b) uczestnicy, t. j. osoby nie mające w gminie prawa przynależności, jeżeli w granicach gminy majątek nieruchomy posiadają, lub jeżeli od przedsiębiorstwa zarobkowego samoistnie wykonywanego, albo od dochodu bezpośredni podatek w gminie opłacają.

Pod temi warunkami należą do uczestników gminy także korporacye, stowarzyszenia, zakłady

i fundacye. Wszystkie inne osoby w gminie są obcemi.

§. 4.

Przynależność do gminy.

Stosunki przynależności do gminy określone są Ustawą z dnia 3. Grudnia 1863. (Dz. p. P. l. 105).

Za nadanie prawa przynależności do gminy (przyjęcie do związku gminy) może gmina pobierać opłatę nieprzewyższającą sumy 20 złr. w. a.

§. 5.

Obywatele miejscy.

Obywatelami miejskimi są ci, którym gmina miasta Tarnowa prawo obywatelstwa nadała.

Prawo obywatelstwa miejskiego nabywa się jedynie mocą uchwały Rady miejskiej.

Od tej uchwały nie ma dalszego odwołania się.

Obywatelstwo miejskie nadane być może tylko osobom płci męskiej, przynależącym do gminy miasta Tarnowa, które:

- a) mają prawo rozrządzać osobą swoją i majątkiem;
- b) prowadzą życie nienaganne;
- c) posiadają majątek nieruchomy, czy to jako właściciele, czy jako dożywotnicy, albo wykonują przedsiębiorstwo podatkowi zarobkowemu ulegające, albo mają inne środki dostateczne utrzymania siebie i swej rodziny.

§. 6.

Opłata za nadanie obywatelstwa.

Za nadanie prawa obywatelstwa miejskiego należy się opłata, której wysokość Rada miejska od czasu do czasu oznaczy.

Dopiero po złożeniu tej opłaty można używać praw przysługujących obywatelom miejskim. Radzie miejskiej służy prawo uwolnienia od opłaty.

§. 7.

Przyrzeczenie i dyplom obywatelski.

Przyjęty w poczet obywateli miejskich złoży w obecności burmistrza i Rady miejskiej uroczyste przyrzeczenie, że obowiązki obywatela miejskiego sumiennie pełnić, i dobro gminy według możliwości popierać będzie.

Po uiszczeniu opłaty i złożeniu przyrzeczenia, otrzyma przyjęty w poczet obywateli miejskich dyplom obywatelstwa miejskiego.

§. 8.

Utrata prawa obywatelstwa.

Obywatel miejski traci obywatelstwo:

- a) z utratą przynależności do gminy;
- b) przez formalne zrzeczenie się;
- c) jeżeli uznany jest winnym zbrodni, przekroczenia, lub przestępstwa popełnionego z chęci zysku lub przeciw obyczajności publicznej;
- d) jeżeli po ogłoszeniu upadłości jego majątku, lub po rozpoczęciu postępowania ugody z wierzycielami, w skutek przeprowadzonego śledztwa będzie uznany winnym;
- e) jeżeli w skutek czynu w chęci zysku lub przeciw obyczajności publicznej popełnionego, w drodze postępowania dyscyplinarnego utracił urząd lub posadę.

§. 9.

Obywatel miejski może także uchwałą Rady miejskiej pozbawionym być prawa obywatelstwa:

- a) jeżeli przekony jest o czyn z umysłu na szkodę gminy popełniony;
- b) jeżeli bez dostatecznej przyczyny wzbrania się pełnić obowiązki urzędu lub posady, do których wyborem gminy jest powołanym.

§. 10.

Obywatelstwo honorowe.

Obywatelom Państwa Austriackiego, którzy się Państwu, krajowi lub miastu zasłużyli, może gmina, bez względu na miejsce ich zamieszkania i przynależności do innej gminy, nadać prawo obywatelstwa honorowego. Obywatelstwo honorowe nadaje wszelkie prawa obywatelstwa miejskiego, nie wkładając żadnych obowiązków, i nie wpływa na zmianę przynależności do gminy.

Prawo obywatelstwa honorowego utracą się w wypadkach w §. 8. lit. b, c, d, e, i w §. 9. lit. a wskazanych.

§. 11.

Prawa członków gminy i obcych w ogólności.

Każdy w gminie przebywający ma prawo:

- a) do opieki i bezpieczeństwa swej osoby i własności znajdujących się w obrębie gminy;
- b) do korzystania z przedmiotów i zakładów na publiczny użytek przeznaczonych, stosownie do ich urządzeń.

§. 12.

Prawa członków gminy.

Członkom gminy służy prawo:

Wybierania i obieralności do Rady miejskiej, i prawo udziału w zawiadywaniu sprawami gminy, według postanowień niniejszego statutu. Nadto przysługuje jeszcze przynależnym do gminy:

- a) prawo swobodnego pobytu w gminie;

- b) w razie zubożenia i nieudolności do pracy prawo do wsparcia, stosownie do ustawy z dnia 3. Grudnia 1863. (Dzien. pr. Państwa L. 105.)

§. 13.

Prawa obywateli miejskich.

Prawo obywatelstwa miejskiego obejmuje w sobie wszystkie prawa przysługujące członkom gminy, a nadto jeszcze prawo korzystania z tych fundacyj i urzędzeń, które dla obywateli miejskich i ich rodzin są przeznaczone.

§. 14.

Obowiązki członków gminy i obcych w ogólności.

Obowiązkiem członków gminy i obcych jest:

- a) stosować się do rozporządzeń wydanych przez gminę, w zakresie działania, jaki jej z ustaw przysłuża;
- b) przykładać się do ciężarów gminy, podług przepisów w tym względzie obowiązujących.

§. 15.

Obowiązki obywateli miejskich.

Prócz obowiązków w §. 14. wymienionych, ma nadto obywatel miasta Tarnowa szczególny obowiązek pełnienia urzędu, do którego wyborem gminy powołanym będzie.

§. 16.

Szczególne stosunki uczestników gminy i obcych.

Uczestnicy gminy mają prawo do swobodnego pobytu w gminie, dopóki nie stają się ciężarem dobroczynności publicznej.

Obcym, którzy się z przynależności do pewnej gminy wykażą, lub przynajmniej udowodnią, iż w celu uzyskania poświadczenia swej przynależności potrzebne kroki pęczynili, nie może gmina wzbronić pobytu w swym obrębie, jak długo wraz z rodziną życie nienaganne prowadzą, i nie stają się ciężarem dobroczynności publicznej.

Uczestnik gminy lub obcy, któremu gmina wzbrania pobytu w swym obrębie, ma prawo odwołać się do naczelnej politycznej Władzy krajowej.

Rządowa Władza bezpieczeństwa winna udzielać gminie potrzebnych objaśnień względem uczestników gminy i obcych.

§. 17.

Spisy członków gminy.

Gmina prowadzi dokładne spisy członków gminy, których przejrzenie każdemu dozwolone.

§. 18.

Stosunki prawnic prywatne.

Niniejszy Statut nie narusza w niczem ani stosunków prawnych prywatnych w ogóle, ani też w szczególności praw własności i użytkowania, które przysługują bądź pojedynczym częściom gminy lub jej członkom, bądź całym klasom mieszkańców, stowarzyszeniom lub korporacyom.

Dział III.**O Reprezentacji gminnej.**

§. 19.

Reprezentacja gminy.

Gminę miasta Tarnowa reprezentuje we wszystkich jej sprawach Rada miejska.

Rada miejska zawiaduje sprawami gminy sama, lub przez magistrat i inne urzęda gminne.

Na czele Rady miejskiej, magistratu i innych urzędów gminnych stoi burmistrz.

§. 20.

Skład i wybór Rady miejskiej.

Rada miejska składa się z 30 członków (Radnych miejskich).

Radnych obierają członkowie gminy, uprawnieni do wyboru.

Blizsze postanowienia o nprawieniu do wyboru, o obieralności i postępowaniu przy wyborach zawiera ordynacya wyborcza dla miasta Tarnowa.

§. 21.

Wybór burmistrza i zastępcy.

Burmistrza wybiera Rada miejska bądź z grona swego, bądź z członków gminy, którzy mają prawo głosowania na lat sześć.

Zastępcę burmistrza wybiera Rada wyłącznie z grona swojego na lat trzy.

Blizsze postanowienia w tej mierze zawiera ordynacya wyborcza dla miasta Tarnowa.

§. 22.

Obowiązek przyjęcia wyboru.

Każdy podług przepisów wybrany członek gminy winien przyjąć wybór bądź na członka Rady miejskiej, bądź na burmistrza lub jego zastępcę.

Jeżeli kto w ciągu ośmiu dni po zawiadomieniu go o padłym nań wyborze przyjęcia wyboru wyraźnie nie odmówił, uważa się iż wybór przyjął.

Odmówienie tylko z ważnych powodów nastąpić może. Odcznicie takowych zostawia się ostatecznemu rozstrzygnięciu Rady miejskiej.

Kto wbrew uchwały Rady miejskiej wyboru nie przyjmie, utraci prawo głosowania na lat trzy.

§. 23.

Peryod wyborczy i losowanie.

Radni miejscy obierani będą na lat sześć w sposób taki, że co lat trzy połowa Radnych z każdego koła wyborczego, licząc w to zastępcę burmistrza, występuje, i Rada nowo wybranymi przez właściwe koła wyborcze radnymi uzupełnioną będzie tak, aby zawsze z trzydziestu radnych złożoną była.

Los oznaczy, którzy z wybranych radnych po upływie pierwszych lat trzech ustąpić mają.

Z końcem następnego trzylecia, ustępują ci z Radnych, którzy swe sześcioladne urzędowanie kończą. Wybory przeto odbywających Radnych co lat trzy odbywać się mają.

Losowanie Radnych z końcem trzylecia z Rady wyjść mających winno nastąpić w takim czasie, aby nowe wybory na sześć tygodni przed skończeniem peryodu wyborczego nastąpić mogły.

Losowanie odbywa burmistrz lub jego zastępca w obec zgromadzonej Rady.

Ustępujący mogą być na nowo wybrani, jeżeli przeszkoda prawna nie zachodzi.

§. 24.

Wybory uzupełniające.

W razie opróżnienia w ciągu peryodu wyborczego posady burmistrza lub jego zastępcy, winna Rada najpóźniej do dni 14 wybrać w jego miejsce innego, na czas jeszcze pozostały.

W miejsce Radnego w ciągu trwania peryodu wyborczego z jakiegokolwiek innego powodu (§. 23.) opróżnione, wybierze koło wyborcze, przez które ubył Radny był wybrany w przeciągu dni 14 na podstawie ostatniej listy wyborczej nowego Radnego na dalszy ciąg peryodu wyborczego.

§. 25.

Zatwierdzenie i przysięga burmistrza.

Wybór burmistrza wymaga zatwierdzenia Cesarskiego. Skoro potwierdzenie nastąpi, burmistrz w obecności Rady miejskiej i urzędników magistratu złoży przysięgę do rąk Namiestnika kraju, lub też od niego wyznaczonego delegata, ślując wierność i posłuszeństwo Monarsze, stosowanie się do Ustaw i sumienne pełnienie swoich obowiązków.

Zastępca burmistrza składa taką samą przysięgę do rąk burmistrza, na zgromadzeniu Rady, w obec urzędników magistratu.

Zaraz po złożeniu przysięgi, burmistrz obejmuje urządowanie.

§. 26.

Płaca.

Urząd Radnego jest bezpłatny.

Płacę i inne emolumenta burmistrza ustanawia Rada miejska na cały czas jego urządowania.

Dla zastępcy może Rada miejska wyznaczyć stosowne wynagrodzenie za czas zastępowania burmistrza.

Radnym i burmistrzowi należy się od gminy zwrot niezbędnych wydatków połączonych z ich urządowaniem.

§. 27.

Burmistrz i jego zastępca muszą mieć w Tarnowie stałe zamieszkanie.

§. 28.

Ustąpienie z posady.

Za przyzwoleniem Rady miejskiej może każdy członek Reprezentacji (Radny, burmistrz) urząd swój złożyć.

Członek Reprezentacji traci swój urząd, jeżeli zajdzie lub wiadomą się stanie okoliczność, któraby pierwotnie jego obieralności na członka Rady stała na przeszkodzie.

Jeżeli członek Reprezentacji popadnie w śledztwo z powodu jednego z czynów karygodnych, w §§. 3. i 11. ordynacji wyborczej dla miasta Tarnowa wskazanych, lub jeżeli do jego majątku konkurs ogłoszony, albo postępowanie ugodne zarządzone zostanie, wtedy nie będzie mógł sprawować swego urzędu, dopóki trwa to postępowanie karne, krydalne lub ugodne. Radnych, którzy bez ważnych powodów przez trzy miesiące na posiedzenia nie przybywają, może Rada miejska uznać za występujących.

Dział IV.

O zakresie działania gminy.

Rozdział pierwszy.

O zakresie działania gminy w ogólności.

§. 29.

Zakres działania gminy jest dwójaki:

- a) własny, i
- b) poruczony.

§. 30.

Własny zakres działania.

Własny zakres działania, t. j. zakres, w którym gmina z zachowaniem ustaw samodzielnie za-

rzządzać i rozporządzać może, obejmuje w ogóle wszystko, co bezpośrednio dotyczy interesu gminy, i w jej granicach własnymi jej siłami załatwionem i przeprowadzenem być może.

W myśl tego należą do własnego zakresu działania gminy w szczególności :

1. wolny zarząd majątkiem gminnym, i załatwienie spraw odnoszących się do związku gminy;
2. czuwanie nad bezpieczeństwem osób i ich mienia;
3. staranie o zakładanie i utrzymanie gminnych dróg, mostów, ulic i placów, niemniej o bezpieczeństwo i łatwość komunikacji po drogach i wodach;
4. policja polowa;
5. policja żywności, tudzież nadzór nad targami, nad miarami i wagami;
6. policja zdrowia;
7. policja nad czeladzią i wyrobnikami, niemniej wykonywanie przepisów o czeladzi służebnej;
8. policyjny dozór nad obyczajnością publiczną;
9. sprawy ubogich, opieka nad zakładami dobroczynności gminy; zapobieganie żebractwu;
10. policja ogniowa, policja bndownictwa, tudzież utrzymanie porządku bndowniczego i udzielanie policyjnego pozwolenia na bndowy;
11. ustawą oznaczyć się mający wpływ na szkoły średnie przez gminę utrzymywane, i na szkoły ludowe; staranie o zakładanie, uposażenie i utrzymywanie szkół ludowych, z uwzględnieniem istniejących jeszcze patronatów szkolnych i przepisów konkurencyi do szkół;
12. jednanie stron w sporze będących przez mężów zantania z gminy wybranych;
13. przedsiębranie dobrowolnej sprzedaży ruchomości drogą licytacyi.

Z wyższych względów Państwa mogą pewne czynności policyi miejscowej w gminie w drodze ustawy przekazane być osobnym organom rządowym.

§. 31.

Poruczony zakres działania.

Ustawy określają poruczony zakres działania gminy, t. j. jej obowiązek do współdziałania w sprawach publicznej administracyi.

§. 32.

Językiem urzędowym jest język polski.

Rozdział drugi.

O zakresie działania Rady miejskiej.

§. 33.

Rada miejska jest w sprawach gminy organem uchwalającym i nadzorującym.

Władza wykonawcza jej nie przysłuża. Zadaniem Rady miejskiej jest: zastępywać gminę w wykonaniu jej praw i obowiązków i w granicach ustawami oznaczonych, wydawać imieniem gminy postanowienia obowiązujące i zarządzać wykonanie onych.

Rada miejska winna strzedz dobra gminy i starać się o zaspokojenie jej potrzeb.

§. 34.

Sprawy gospodarstwa gminy.

W sprawach gospodarstwa gminy należą do obrad i uchwał Rady:

1. Wszelkie rozporządzenia względem majątku i dobra gminy;
2. postanowienie sposobu użytkowania i zarządu majątkiem;
3. uchwalanie budżetu rocznego i środków pokrycia;
4. sprawuzanie i załatwianie rachunków rocznych;
5. wogóle wszelkie sprawy zarządu majątkowego, zastrzeżone niniejszym statutem, tudzież sprawy, które Rada swojej decyzji zachowa, lub które w drodze odwołania się przedłożone jej będą.

§. 35.

Sprawy zastrzeżone decyzji Rady miejskiej:

1. Ustanowienie zasad w zarządzie majątku gminnego.
2. Onaczenie sposobu wykonywania służącego gminie prawa propinacyi (t. j. wyłącznego prawa wyrobu i wyszynku napojów propinacyjnych), i oznaczenie opłaty propinacyjnej od przywozn. wyrobu i wyszynku napojów propinacyjnych.
3. Nabywanie nieruchomości lub praw takich, które według ustaw uważane są za rzeczy nieruchome; zbywanie majątku gminy; przyjmowanie zobowiązań wieczystych, przyjmowanie obowiązków służebnictwa, zastawu i poręczenia, zaciąganie pożyczek i operacye kredytowe.

W sprawach tu wyliczonych, uchwała, aby miała ważność, musi być powzięta na dwóch nie przedzej jak w ośm dni po sobie następujących po-

siedzeniach odbytych w obecności przynajmniej trzech czwartych części członków całej Rady miejskiej.

Zbywanie rzeczy nieruchomej lub prawa nwanego za rzecz nieruchomą, jeżeli wartość takiej rzeczy lub prawa 5000 złr. przenosi, jakoteż zaciąganie pożyczek i przyjęcie poręczenia, jeżeli pożyczka, lub suma poręczyć się mająca, z doliczeniem długów gminę już obciążających, przenosi sumę rocznego dochodu z przecięcia lat sześciu obliczoną, nie może mieć miejsca, jak tylko za zezwoleniem Wydziału krajowego.

4. Lokowanie kapitałów.

Na majątności nieruchome kapitały wypożyczane być mogą tylko za bezpieczeństwem pupilarnem.

5. Przyjęcie lub zrzeczenie się spadku lub legatu.

Gdyby wartość spadku lub legatu przenosiła 5000 złr. wtedy uchwała na zrzeczenie się zapaść musi w sposób wyżej pod 3. wskazany.

6. Stawianie kosztem gminy nowych budowli, lub przekształcenie albo znoszenie istniejących, tudzież inne przedsiębiorstwa nakładem gminy wykonać się mające.

Tworzenie nowych zakładów gminnych, albo zwinienie już istniejących.

7. Zawieranie, rozwiązywanie i zmiany kontraktów najmu i dzierżaw.

8. Zawieranie, rozwiązywanie i zmiany innych kontraktów, o ile Rada miejska nie uzna rzeczą stosowną czynności te poruczyć burmistrzowi lub magistratowi.

9. Zezwalanie na rozpoczęcie procesu lub na odstąpienie od niego, i na zawieranie ugód w sprawach rozpoczętych.

10. Przyzwalanie na wszelkie wydatki budżetem przewidziane, o ile takowe instrukcją Rady miejskiej burmistrzowi lub magistratowi poruczone nie będzie, tudzież przyzwalanie na wszelkie wydatki budżetem nieprzewidziane.

11. Umarzanie należności wątpliwych lub takich, które odebrane być nie mogą.

12. Opuszczanie zaliczek danych urzędnikom lub sługom na ich płacę, i darowanie należących się gminie zwrotów i uchybień rachunkowych.

§. 36.

Ustanawianie służby.

Decyzji Rady miejskiej zastrzeżone jest także :

1. Organizacja urzędów gminy; oznaczenie liczby urzędników i służ gminy, tudzież wszystkich osób od gminy płatnych; wydawanie przepisów dyscyplinarnych dla urzędników i służ gminy, jakoteż orzeczenie o ich obowiązkach. Konceptowi urzędnicy magistratu muszą się wykazać z odbytych egzaminów praktycznych, dla urzędników Państwa tej kategorii przepisanych.

2. Stanowienie płac, pensyj i innych emolumentów dla urzędników i służ gminy, dla ich wdów i sierót.

3. Mianowanie, jakoteż uwolnienie od służby urzędników i służ gminy; udział przy mianowaniu lub uwolnieniu od służby przełożonych i nauczycieli w szkołach i innych zakładach naukowych miejskich, według istniejących przepisów, i przyznawanie emolumentów dla ich wdów i sierót.

Mianowanie niższych urzędników i służ może jednakże Rada miejska poruczyć burmistrzowi lub magistratowi.

4. Udzielanie zaliczek na płace, i przyznawanie niesystemizowanych emolumentów, kosztów podróży, wynagrodzeń, zapomóg i nagród dla urzędników i służ gminy, jako i dla innych osób, używanych w służbie gminy.

5. Udzielanie urlopów burmistrzowi i jego zastępcy, dozwalanie urlopów innym urzędnikom i służom gminy na czas dłuższy niż sześć tygodni.

§. 37.

Sprawy policji miejscowej.

O ile sprawowanie policji miejscowej nie jest przekazane mocą ustawy organom rządowym, wydaje Rada w granicach istniejących ustaw, obowiązujące w obrębie gminy przepisy, dotyczące się policji miejscowej, i za przekroczenie tychże zagraża karą pieniężną aż do wysokości 50 złr., lub w razie niemożności uiszczenia kary pieniężnej, karą aresztu do 10 dni. Rada winna uchwalać środki pieniężne na utrzymanie zakładów i urządzeń policji miejscowej, i jest odpowiedzialną za wszelkie zaniedbanie w tej mierze, pochodzące z jej winy.

§. 38.

Zaopatrywanie ubogich.

Rada czuwa nad tem, aby ubodzy w miarę ustaw zaopatrzeni byli.

Gdyby zakłady i fundusze na ten cel przeznaczone nie wystarczały, Rada winna postarać się o potrzebne środki, i oznaczyć sposób ich użycia.

§. 39.

Udzielanie zdania.

Rada miejska ma na żądanie politycznej Władzy krajowej, lub Wydziału krajowego, albo na żądanie Rady powiatowej lub Wydziału powiatowego udzielać swojego zdania.

§. 40.

Rozstrzyganie zażaleń.

Rada miejska rozstrzyga wszystkie zażalenia w sprawach zakresu działania własnego, zanesione do niej przeciw rozporządzeniom burmistrza, magistratu i wszystkich innych organów gminy.

W jakich przypadkach takie zażalenia polityczna Władza krajowa rozstrzyga, stanowi §. 101.

§. 41.

Nadzorowanie.

Rada miejska czuwa nad tem, ażeby wszystkie sprawy były załatwiane stosownie do jej uchwał i do istniejących ustaw.

Ona kontroluje czynności magistratu i innych urzędów gminy w sprawach zakresu działania własnego i poruczonego.

Wszystkie organa gminy podlegają jej nadzorowi.

Rada miejska ma prawo wglądać nieprzerwanie w działanie tych organów, żądać złożenia aktów, dokumentów, rachunków i raportów, a w szczególnych wypadkach własnego zakresu działania zastrzegać sobie decyzję.

Rada miejska zarządza szkondowanie kas miejskich, a w razie potrzeby likwidację onych.

§. 42.

Zakłady gminne.

W sprawach dotyczących zakładów i funduszów, które zostają pod zarządem gminy, posiada Rada miejska taki sam zakres działania, jaki jej służy w innych sprawach gminy, o ile fundacye lub umowy nie postanawiają inaczej.

§. 43.

Dalsze uchwały Radzie zastrzeżone.

Do zakresu działania Rady należy dalej:

- a) wybór burmistrza i jego zastępcy;
- b) nadawanie prawa przynależności do gminy; nadawanie obywatelstwa miejskiego i honorowego; tudzież rozstrzyganie względem utraty obywatelstwa (§. 9.), ustanawianie opłaty, nadanie prawa przynależności i obywatelstwa miejskiego, niemniej uwolnienie od niej (§§. 4. i 6.):

- c) wykonywanie przysługującego gminie prawa patronatu lub prezentowania, tudzież rozdawanie stypendyów, jako i innych miejsc fundacyjnych;
- d) zawiadywanie, nadzorowanie, zakładanie i utrzymywanie szkół ludowych i średnich, w granicach ustawą oznaczonych;
- e) wybór mężów zaufania do jednania stron;
- f) uchwalanie wniosków do zmian statutu miejskiego, lub zmiany obrębu miasta. (§. 2.)
Uchwała taka, aby była ważną, musi być powzięta na dwóch nieprędzej jak w ośm dni po sobie następujących posiedzeniach. Zmiany statutu jedynie w drodze ustawodawstwa krajowego nastąpić mogą;
- g) czuwanie nad dokładnem prowadzeniem metryk gminy i spisów wyborców.

§. 44.

Sposób załatwiania spraw.

Rada miejska załatwia sprawy swojej decyzji zastrzeżone na walnych zgromadzeniach.

Wolno jej jednak poruczyć rozstrzygnięcie pewnych spraw swoim sekcjom (wydziałom), lub szczególnym od niej mianowanym komisjom, lub też burmistrzowi albo magistratowi.

§. 45.

Zwoływanie Rady.

Rada miejska zgromadza się na walne posiedzenia, ile razy tego zajdzie potrzeba.

Liczbę i czas zwyczajnych posiedzeń ustanowi Rada miejska.

Na te posiedzenia zgromadzają się członkowie Rady miejskiej nawet bez uprzedniego zwołania.

Nadzwyczajne posiedzenia odbywać się mogą tylko na zwołanie burmistrza lub jego zastępcy.

Na pisemne żądanie pięciu Radnych, burmistrz obowiązany zwołać nadzwyczajne posiedzenie najdalej w ciągu dni trzech.

§. 46.

Komplet do uchwał.

Do powzięcia uchwał konieczną jest obecność przynajmniej szesnastu Radnych, o ile w statucie niniejszym nie ma odmiennego postanowienia.

O komplecie Rady, potrzebnym do wyboru burmistrza, stanowi ordynacja wyborcza dla miasta Tarnowa.

§. 47.

Przeszkody uczestniczenia w obradach.

Żaden członek Rady miejskiej nie może być obecnym przy rozprawach i głosowaniu, jeżeli

przedmiot obrady dotyczy jego osoby, jego żony lub krewnych, albo powinowatych aż do drugiego stopnia włącznie.

§. 48.

Przewodniczenie na posiedzeniach.

Posiedzeniom Rady miejskiej przewodniczy burmistrz, a w razie przeszkody jego zastępca.

Posiedzenia bez takiego przewodnictwa odbyte są nieważne.

Przewodniczący zagaja i zamyka posiedzenie, kieruje rozprawami i przestrzega porządku w zgromadzeniu.

§. 49.

Warunki ważności uchwał.

Do ważności uchwał Rady miejskiej konieczną jest bezwzględna większość obecnych na posiedzeniu członków, o ile statut niniejszy inaczej nie postanawia.

Przewodniczący głosuje przy wyborach. Prócz tego głosuje on tylko w razie równości głosów, a wtedy to zdanie staje się uchwałą, które z doliczeniem jego głosu większość bezwzględna otrzymało. Głosowanie odbywa się jawnie, wolno jest jednak Radzie uchwalić głosowanie tajne.

Przy wyborach i w sprawach, dotyczących się osobistości, głosowanie musi być tajne.

§. 50.

Jawność posiedzeń.

Posiedzenia Rady miejskiej odbywają się publicznie.

Na przedstawienie jednak przewodniczącego, lub na wniosek przynajmniej pięciu radnych, może Rada miejska uchwalić posiedzenie tajne.

Sprawy dotyczące obsadzenia posad, zawieszenia lub oddalenia ze służby urzędników lub służb gminnych, traktowane będą na posiedzeniach tajnych.

Obrady nad rachunkami i budżetem gminy muszą być jawne.

Gdyby publiczność zachowaniem się swoim obradom przeszkadzała, lub wcale wolność onych naruszała, przewodniczący po bezskutecznym napomnieniu do porządku, zarządzi usunięcie publiczności.

§. 51.

Protokół posiedzeń.

Z posiedzeń Rady miejskiej spisuje się protokół, który przewodniczący i dwaj członkowie obecni na posiedzeniu, od zgromadzenia do tego upoważnieni, podpisują.

Protokół ten zachowuje się w archiwum miejskiem.

§. 52.

Regulamin.

Rada ma prawo w granicach ustaw uchwalić porządek czynności i postępowania dla siebie i dla urzędów gminnych.

Rozdział trzeci.

O zakresie działania burmistrza i magistratu.

§. 53.

Burmistrz jest w sprawach gminy organem zarządzającym i wykonawczym.

Magistrat składa się z burmistrza lub jego zastępcy i urzędników pomocniczych.

§. 53.

Władza burmistrza i magistratu w ogólności.

Burmistrz jest przełożonym magistratu i urzędów miejskich, i kieruje czynnościami tychże.

Magistrat jest organem wykonawczym gminy pod kontrolą Rady miejskiej.

Pod kierownictwem burmistrza zarządza magistrat bezpośrednio sprawami gminy, i zostających pod jej zarządem zakładów i funduszków, załatwia czynności bieżące i uchwała we wszystkich przykazanych mu sprawach.

W sprawach poruczonego zakresu gminy, mianowicie w sprawach administracyi politycznej, jest magistrat pod przewodnictwem burmistrza pierwszą instancją w obrębie miasta.

Jeżeli dla jakiegokolwiek przeszkody burmistrz nie urzęduje, wszystkie jego prawa i obowiązki przechodzą na jego zastępcę.

§. 55.

Władza dyscyplinarna.

Burmistrz sprawuje władzę dyscyplinarną nad podwładnymi urzędnikami i sługami gminy.

W wykonywaniu tej władzy burmistrz mocen jest zarządzić zawieszenie płacy, a nawet tymczasowe usunięcie od służby, ma jednak przedstawić rzecz tę Radzie miejskiej na najbliższem posiedzeniu do ostatecznej decyzji.

§. 56.

Reprezentacya na zewnątrz. Wydawanie dokumentów.

Burmistrz reprezentuje gminę na zewnątrz.

Dokumenta, mocą których gmina zaciąga zobowiązania względem trzecich osób, podpisuje burmistrz i dwóch członków Rady miejskiej.

§. 57.

Wykonywanie i zawieszanie uchwał.

Burmistrz przygotowuje przedmioty przeznaczone pod rozpoznanie Rady.

Obowiązkiem burmistrza jest, wprowadzać w wykonanie uchwały Rady miejskiej, powzięte zgodnie z ustawami w sposób przez nią wskazany.

Gdyby burmistrz sądził, że uchwała Rady miejskiej jest w sprzeczności z ustawami, lub gminę o znaczną szkodę przyprawić może, wtedy jest obowiązany wstrzymać wykonanie uchwały i przedłożyć sprawę Radzie miejskiej na najbliższem zwyczajnem posiedzeniu do powtórnego rozpoznania.

Gdyby zaś Rada miejska od swej uchwały odstąpić nie chciała, burmistrz przedstawi niezwłocznie rzecz najdalej w przeciągu dni ośmiu naczelnej politycznej Władzy krajowej do rozstrzygnięcia, i Radę miejską na najbliższem posiedzeniu, obok wyłączenia powodów zawieszenia, o tem zawiadomi. Obowiązkiem zaś będzie naczelnej politycznej Władzy krajowej, wydać to rozstrzygnięcie ile możności jak najspieszniej, i równocześnie zawiadomić o nim Wydział krajowy, jeżeli sprawa należy do własnego zakresu działania gminy.

Burmistrz może jest także suspendować i przedstawiać Radzie miejskiej do decyzji uchwały sekcji (Wydziału) Rady miejskiej i mianowanej przez nią komisji, jeżeli takowe uchwałom Rady miejskiej lub też ustawom sprzeciwiają się.

Kolegialnym posiedzeniom w magistracie przewodniczy burmistrz lub jego zastępca.

Bez przewodnictwa burmistrza lub jego zastępcy magistrat nie może uchwalać.

W sprawach należących do zakresu działania magistratu, których załatwienie według instrukcyi przez Radę miejską wydać się mającej nie wymaga załatwień kolegialnych, burmistrz może samodzielnie decydować.

Sprawy dotyczące osądzania przestępstw i wykonywanie prawa karnego muszą być kolegialnie załatwiane.

§. 58.

Zarząd majątku.

Magistrat obowiązany jest zarządzać jak najkorzystniej majątkiem gminy i zakładów gminy, przy czem winien trzymać się ściśle budżetu i

uchwał Rady miejskiej. i zasięgać upoważnienia Rady co do wydatków, których zatwierdzenie jej zastrzeżono.

Do wydatków niezbędnych w budżecie nieprzewidzianych, magistrat ma uzyskać zezwolenie Rady miejskiej.

Magistrat zawiaduje zakładami gminnymi i nadzoruje zakłady własny zarząd mające, o ile akt fundacyi lub umowa nie zawierają innych postanowień.

Magistrat zezwala na przedsięwzięcie dobrowolnej sprzedaży ruchomości drogą licytacji, i czuwa nad zachowaniem i ściśmym wypełnieniem istniejących w tej mierze przepisów.

Prawem równie jak obowiązkiem burmistrza jest, zarządzać od czasu do czasu szkontowanie kas miejskich, tudzież kas wszystkich pod nadzorem gminy zostających zakładów i funduszków, i brać udział w tej czynności.

W razie uznanej potrzeby winien on zarządzić likwidację tych kas.

§. 59.

Sprawowanie policyi miejscowej.

Do magistratu pod przewodnictwem i odpowiedzialnością burmistrza należy odpowiednie ustawom i przepisom sprawowanie policyi miejscowej. o ile pojedyncze czynności tejsze nie są przekazane w drodze ustawy organom rządowym. Burmistrz jest obowiązany zarządzić wszystko, czego wymaga wykonanie policyi miejscowej, i postarać się o potrzebne do tego środki pieniężne.

W nagłych wypadkach nieszczęścia n. p. przy pożarach lub powodziach i t. p., ma burmistrz prawo zarządzić wykonanie robót wszelkiego rodzaju, o ile są niezbędne do usunięcia niebezpieczeństwa chwilowego, i zmusić do tych robót każdego zdolnego do nich członka gminy, a nawet i obcych.

Gdyby środki policyi miejscowej w gminie nie były dostateczne do zabezpieczenia dobra publicznego (jak n. p. w razie epidemii), lub gdyby własne siły gminy nie wystarczały do odwrócenia grożącego niebezpieczeństwa, burmistrz winien zawiadomić o tem natychmiast polityczną Władzę krajową.

§. 60.

Poruczony zakres działania.

Sprawy należące do poruczonego zakresu działania gminy załatwia burmistrz w sposób ustawami przepisany, lub przez władze wskazany.

Jeżeli oznaczenie sposobu wykonania pozostawione jest w całości lub częściowo gminie, burmistrz winien zastosować się w tym względzie do uchwały Rady.

Wszakże w razach nadzwyczaj nagłych, kiedyby uchwała Rady bez szkody lub niebezpieczeństwa poprzednio nie mogła być zasiągnięta, może burmistrz działać według własnego zdania; winien jednak następnie w jak najkrótszym czasie uzyskać od Rady zatwierdzenie tego, co w takich wypadkach zarządził.

Rząd może polecić załatwienie spraw należących do poruczonego zakresu działania w całości lub w części na swój koszt organom własnym.

§. 61.

Zagrażanie karami.

Burmistrz ma wyjątkowo prawo zagrożenia karą pieniężną do pięciu złr., lub w razie niemożności uiszczenia tej kary, karą aresztu do 24 godzin, jeżeli tego wymaga wykonanie przepisu tymczasowego policyi miejscowej, niedopuszczającego zwłoki.

§. 62.

Wykonywanie władzy karnej.

O ile w ustawach i przepisach, które dotyczą Policyi miejscowej, należącej do zakresu działania gminy wyrzeczona jest sankcja karna, i o ile przekroczenia tych ustaw i przepisów nie podlegają ustawie karnej, służy magistratowi pod przewodnictwem burmistrza prawo orzekania kar za takie przekroczenia.

W ten sam sposób mają być także orzekane kary, zagrożone przez Radę miejską, lub przez burmistrza (§§. 37. i 61.).

Tylko kary pieniężne, lub w razie niemożności ich niszczenia, kary aresztu mogą być orzekane.

Orzeczenie kary zapada większością głosów.

W nagłych przypadkach może burmistrz sam orzec karę, jednak tylko karę pieniężną.

Wszelkie orzeczenia kar mają być w osobaa księgę wpisywane.

§. 63.

Tok instancyj.

Od orzeczeń wydanych podług (§. 62.) odwołać się można do politycznej Władzy krajowej.

§. 64.

Przeznaczenie kar pieniężnych.

Kary pieniężne orzeczone, podług §§. 62. i §. 63., wpływają do kasy miejskiej na rzecz ubo-

gich miejsowych. Sposób użycia tychże ozuucza Rada miejska.

§. 65.

Przeszkody do urzędowania.

Burmistrz lub jego zastępca, tudzież urzędnik gminy nie może brać udziału w załatwieniu sprawy dotyczącej jego własnych interesów prywatnych, lub też interesów jego żony, albo osób z nim w pierwszym lub drugim stopniu spokrewnionych lub spowinowacanych.

§. 66.

Odpowiedzialność.

Burmistrz odpowiada za czynności urzędowe, tak własne, jak i urzędów miejskich Radzie miejskiej, a za czynności w sprawach poruczonych także Rządowi.

Obok tej odpowiedzialności burmistrza, pozostaje nienaruszoną odpowiedzialność względem Rady miejskiej innych członków magistratu i urzędów gminnych za zaniedbanie lub nienależyte wykonanie czynności przez burmistrza im przekazanych.

Pretensye gminy do wynagrodzenia szkód, pochodzące z odpowiedzialności orzeczonej w tym paragrafie, mają być poszukiwane zwykłą drogą prawa.

Dział V.

O gospodarstwie gminnem i o nakładaniu ciężarów na gminę.

§. 67.

Inwentarz majątku.

Wszelka ruchoma i nieruchoma własność, niemniej wszelkie prawa i przywileje gminy miasta Tarnowa i jej zakładów, winny być utrzymywane w ciągłej widoczności, zapomocą dokładnego inwentarza.

Inwentarz ten ma być sprawdzonym w ciągu pierwszego roku po zaprowadzeniu niniejszego statutu, każda następna zmiana ma być w nim uwidoczniiona.

Każdemu członkowi gminy wolno jest przejrzeć ten inwentarz.

§. 68.

Utrzymywanie majątku.

Majątek i dobro gminy i jej zakładów mają być utrzymywane w całości i w dobrym stanie.

Podział majątku lub dobra między członków gminy jest wzbroniony.

§. 69.

Użytkowanie z majątku gminnego.

Majątek gminy i jej zakładów, dochód przynosić mogący, ma być w ten sposób administrowanym, aby przyniósł o ile można największy trwały dochód.

Nadwyżki roczne mają być użyte do pokrycia potrzeb w roku następnym, o ile by zaś na ten cel nie były potrzebne, należy je ulokować pożytecznie i do majątku przyłączyć.

§. 70.

Użytkowanie z dobra gminnego.

Co do tego, komu i w jakim rozmiarze służy udział w pożytkach dobra gminnego, trzymać się należy dotychczasowego niezaprzeczonego zwyczaju.

Jeżeli i o ile nie istnieje taki niezaprzeczony zwyczaj, Rada miejska z uwzględnieniem istniejących specjalnych tytułów prawnych uchwali postanowienie regulujące to uczestnictwo; przyczem może ustanowić opłatę za użytkowanie z dobra gminnego.

Nadwyżka dochodu z dobra gminnego pozostająca po zaspokojeniu osób uprawnionych, wpływa do kasy gminnej.

§. 71.

Rok administracyjny.

Rok administracyjny gminy zaczyna się i kończy się z rokiem administracyjnym Państwa.

§. 72.

Budżet i rachunki roczne.

Magistrat winien corocznie ułożyć budżet gminy i zakładów gminnych na następny rok administracyjny, i przedłożyć takowy Radzie miejskiej na trzy miesiące przed rozpoczęciem każdego roku.

Rada ma ten budżet rozpoznać i uchwalić na podstawie inwentarzy i rachunków najpóźniej na miesiąc przed rozpoczęciem roku.

Rachunki z przychodów i wydatków gminy i zakładów gminnych, zaopatrzone właściwymi dowodami, winien magistrat najpóźniej we trzy miesiące po upływie roku administracyjnego przedłożyć Radzie do rozpoznania i załatwienia.

Tak budżet jako i rachunki roczne, zanim Radzie do rozpoznania przedstawione zostaną, winny być poprzednio najmniej przez dwa tygodnie złożone do przejrzenia przez członków gminy, tych zaś spostrzeżenia będą przy rozpoznaniu wzięte pod rozwagę.

W razie dostrzeżonych uchybień w rachunkach, wyrokuje Rada miejska przeciw osobom za nieodpowiedzialnym, z zastrzeżeniem dalszego postępowania podług istniejących przepisów.

§. 73.

Przy zawiadywaniu majątkiem należy trzymać się ściśle uchwalonego budżetu.

Na wydatki, które odłożyć się nie dadzą, a w dotyczącej rubryce budżetu nie znajdują całkowicie lub w części pokrycia, potrzebne jest przyzwolenie Rady.

W razach bardzo nagłych, w których poprzednie przyzwolenie bez wielkiej szkody i bez niebezpieczeństwa nie może być uzyskane, może burmistrz opędzić potrzebny wydatek, winien jednak pod własną odpowiedzialnością wyjednać w przeciągu ośmiu dni zatwierdzenie Rady.

§. 74.

Pokrycie wydatków.

Wydatki na cele gminne mają być przede wszystkim pokrywane z dochodów gminy.

§. 75.

Z majątku osobnego.

1. Z dochodów.

Jeżeli na pokrycie pewnych wydatków przeznaczony jest osobny majątek, należy przede wszystkim dochody z tego majątku na ten cel obracać.

Przeznaczenie tych dochodów nie może być zmienionem.

§. 76.

Wydatki połączone z posiadaniem dobra gminnego.

Podatki i inne opłaty, tudzież koszty dozoru i uprawy z posiadaniem i użytkowaniem dobra gminnego połączone, o ile do ich pokrycia dochody z dobra gminnego do kasy miejskiej wpływające nie wystarczają, mają być ponoszone przez uczestniczących w pożytkach z dobra gminnego, a to w miarę tego uczestnictwa.

§. 77.

Wydatki odrębne.

Wydatki dotyczące tylko interesu pojedynczych miejscowości, części gminy, klas mieszkańców, lub pojedynczych posiadaczy gruntu, domu, mają być ponoszone przez same tylko strony interesowane, o ile nie istnieją inne urządzenia obowiązujące.

§. 78.

2. Z dodatków i opłat.

O ile dochody w §. 74. oznaczone nie wystarczają do pokrycia wydatków na cele gminne, może Rada nakładać:

a) dodatki do podatków bezpośrednich, lub do podatku konsumcyjnego;

b) inne opłaty, nie należące do kategorii dodatków do podatków.

Do ważności uchwały dotyczącej, czy to nakładania dodatków, czy zaprowadzenia nowych, lub podwyższenia istniejących opłat gminnych, potrzeba, aby była powzięta na dwóch, nie prędzej jak w ośm dni po sobie następujących posiedzeniach.

§. 79.

a) *Dodatki do podatków.*

Dodatki do podatków bezpośrednich mają być zazwyczaj na wszystkie w gminie miasta Tarnowa przypisane podatki bezpośrednie, i to na wszystkie równo (podług tej samej stopy procentowej) rozkładane.

Dodatki te mają być rozkładane równo w całym obrębie gminy.

Wyjątki od tych przepisów objęte są w §§. 83. i 84.

§. 80.

Dodatkiem do podatku konsumcyjnego można obciążać tylko konsumcyę w obrębie miasta Tarnowa; nie można nim obciążać produkcji i obrotu handlowego.

§. 81.

Do nałożenia dodatków przenoszących 15% podatków bezpośrednich, lub 30% podatku konsumcyjnego, potrzebne jest przyzwolenie Wydziału krajowego.

Dodatki przenoszące 25% podatków bezpośrednich, lub 50% podatku konsumcyjnego, mogą być tylko na mocy ustawy krajowej nakładane.

§. 82.

b) *Inne opłaty.*

Do zaprowadzenia opłat nie należących do kategorii dodatków do podatków bezpośrednich, lub do podatku konsumcyjnego, jakoteż do podwyższenia istniejących już tego rodzaju opłat, potrzeba ustawy krajowej.

Wypływające z prawa propinacyi opłaty od przywozu, wyrobu i wyszynku trunków propinacyjnych nie mogą być uważane jako dodatki do podatku konsumcyjnego.

§. 83.

Wyjątki.

Do opłacenia dodatków do podatków bezpośrednich nie mogą być pociągani:

- a) urzędnicy i służby Dworu, Państwa kraju, gminy, zakładów krajowych i gminnych, nauczyciele publiczni, wojskowi, jakoteż wdowy i sieroty tych osób, co do ich płac służbowych i pochodzących ze stosunku służbowego pensyj, prowizyj, zapomóg i innych poborów;
- b) pasterze dusz co do ich kongruy.

§. 84.

Do rozkładu dodatków na podatki bezpośrednie podług rozmaitej stopy procentowej, potrzebne jest przyzwolenie Wydziału krajowego.

§. 85.

Ogłaszanie uchwał dotyczących dodatków i opłat.

Uchwała Rady, dotycząca dodatków lub opłat, musi być w gminie ogłoszona.

Jeżeli taka uchwała potrzebuje wyższego zatwierdzenia, wolno natenczas każdemu członkowi gminy wnieść względem niej w ciągu ośmiu dni uwagi, które przy zasiąganiu wyższego zatwierdzenia przedłożone być mają.

§. 86.

Pobór dodatków i opłat.

Dodatki do podatków mają być pobierane przez te same organa, i ściągane za pomocą tych samych środków co podatki.

Inne należności pieniężne, mające się uiszczać na cele gminne, na podstawie ustawy lub prawomocnej uchwały Rady miejskiej, niemniej kary pieniężne, orzeczone podług niniejszego statutu, pobiera magistrat przez swoje organa, a w razie nieuiszczenia, ściąga je w drodze egzekucyi na ruchomości w taki sam sposób, jak zaległości podatkowe.

§. 87.

Konkurencyje.

Konkurencyja do budowli kościelnych, parafialnych i szkolnych, tudzież do budowy dróg, jest przedmiotem osobnych ustaw.

Konkurencyje do pewnych potrzeb, oparte na specjalnych tytułach prawnych, pozostają w swej mocy.

Dział VI.

O zawiadywaniu specjalnemi sprawami ludności chrześcijańskiej i izraelickiej.

§. 88.

Prawa ludności chrześcijańskiej i izraelickiej.

W gminie miasta Tarnowa pozostaje tak chrześcijańska jak i izraelicka ludność przy wła-

sności, posiadaniu i używaniu zakładów i funduszków, przeznaczonych wyłącznie na jej własne cele religijne, naukowe i dobroczynne, i opędza z własnych zasobów wydatki na takie zakłady i inne cele religijne, naukowe i dobroczynne, w których wyłączny udział tylko jej samej przysługuje.

O ile jednak te wydatki dotychczas opędzane były z ogólnych dochodów gminy, powinny one i nadal z tychże dochodów być opędzane.

§. 89.

Zawiadywanie specjalnymi sprawami ludności chrześcijańskiej.

Specjalne sprawy ludności chrześcijańskiej, o ile zawiadywanie niemi podług ustaw należy do Reprezentacji gminnej, zawiadywane będą przez tę Reprezentację podług przepisów niniejszego statutu, z tem jednak ograniczeniem, że izraeliicy członkowie Rady miejskiej w głosowaniu nad temi sprawami i w załatwianiu tych spraw w ogólności udziału mieć nie będą.

Do ważności uchwał Rady miejskiej w sprawach tego rodzaju potrzebną jest obecność więcej niż połowy chrześcijańskich członków Rady, i bezwzględna większość głosów tychże członków.

§ 90.

Do specjalnych spraw ludności chrześcijańskiej należą:

- a) sprawy kościołów i innych miejsc religijnych, sprawy obrzędowe, wykonywanie prawa patronatu, prezentowanie lub mianowanie pasterzy dusz, nauczycieli religii i sług kościelnych;
- b) sprawy zakładów, fundacyj, stypendyów i innych funduszków, przeznaczonych dla chrześcijan lub na cele, w których tylko chrześcijanie udział mają;
- c) sprawy majątku, stanowiącego wyłączną własność ludności chrześcijańskiej, lub przeznaczonego wyłącznie dla tej ludności, lub też zostającego w jej wyłącznym używaniu.

§. 91.

Zawiadywanie specjalnymi sprawami ludności izraelskiej.

Zawiadywanie specjalnymi sprawami ludności izraelskiej pozostaje przy dotychczasowej zwierzchności religijnej tej ludności.

Do tych spraw należą:

- a) sprawy bożnic, świątyni, sprawy obrzędowe, mianowanie rabinów, kaznodziei, nauczycieli religii i sług obrzędowych;

- b) sprawy zakładów, fundacyj, stypendyów i innych funduszków, przeznaczonych dla izraelitów, lub na cele, w których tylko izraelici udział mają;
- c) Sprawy majątku, stanowiącego wyłączną własność ludności izraelskiej, lub przeznaczonego wyłącznie dla tej ludności, lub też zostającego w jej wyłącznym używaniu.

§. 92.

Prawo Reprezentacji gminy.

Prawo Reprezentacji gminy do nadzoru, o ile takowe służy jej w ogóle na mocy ustaw, pozostaje nienaruszonym także względem przedmiotów w §§. 90. i 91. wymienionych.

§. 93.

Nakładanie dodatków do podatków, jakoteż innych opłat na członków gminy, na cele w §§. 90. i 91. wskazane, nastąpić może tylko za przyzwoleniem Rady miejskiej, o ile ustawy specjalne nie stanowią inaczej. Przeciw uchwałom Rady w tej mierze służą te same środki prawne, co i przeciw innym jej uchwałom.

Dział VII.

O nadzorze nad gminą.

§. 94.

Gmina miasta Tarnowa podporządkowaną jest wprost Wydziałowi krajowemu względnie Sejmowi krajowemu, a co się tyczy poruczonego zakresu działania, stoi ona pod Rządem krajowym.

Sejm krajowy czuwa przez Wydział swój, ażeby majątek miasta, niemniej majątek jego zakładów w całości nienadwerżony był utrzymanym.

§. 95.

Zatwierdzanie przez Wydział krajowy.

Czynności ważniejsze (§§. 2., 35. liczb. 3. i 5., i 43.), a w szczególności odnoszące się do gospodarstwa gminy (§§. 81., 82. i 84.) w wypadkach niniejszym statutem wymienionych, potrzebują ustawy krajowej, lub zatwierdzenia Wydziału krajowego.

§. 96.

Uchwały Rady miejskiej, do których ważności potrzeba przyzwolenia Sejmu, mają być podawane do Wydziału krajowego, który je wraz ze swoim zdaniem Sejmowi przedłoży.

§. 97.

Rekurs do Wydziału krajowego.

Wydział krajowy rozstrzyga rekursa przeciw uchwałom Rady miejskiej we wszystkich sprawach gminie od Państwa nieporuczonych.

Przeciw dodatkom do podatków rekurs o tyle zauszonym być może, o ile dodatki te przechodzą wysokość ustawą dozwoloną, lub o ile w granicach tej wysokości nastąpił niestosowny rozkład.

Rekurs ma być wnoszony przez magistrat w nieprzekraczalnym terminie 14 dni od dnia obwieszczenia uchwały lub zawiadomienia o niej.

§. 98.

Władza dyscyplinarna nad burmistrzem i jego zastępcą.

Wydział krajowy może na burmistrza lub jego zastępcę, przekraczającego lub zaniedbującego swój obowiązek w sprawach własnego zakresu działania gminy, nakładać karę do 100 złr. Kary te wpływają do kasy miejskiej.

Wrazie cięższego przekroczenia lub ciągłego zaniedbywania obowiązków, może burmistrz lub jego zastępca być złożonym z urzędu przez Namiestnika w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

§. 99.

Prawo Rządu do nadzoru i do wstrzymywania uchwał.

Rządowi służy prawo nadzoru nad gminą w tym kierunku, aby takowa swego zakresu działania nie przekraczała i nie działała wbrew ustawom.

To prawo nadzoru wykonywa polityczna Władza krajowa.

W tym celu może ona żądać udzielenia sobie uchwał Rady miejskiej i potrzebnych wyjaśnień.

Namiestnik lub jego delegowany ma także prawo być obecnym na posiedzeniach Rady miejskiej; może jednak zabierać głos tylko wtenczas, gdyby Rada zamierzała naruszyć ustawy, lub przekroczyć swój zakres działania.

§. 100.

Polityczna Władza krajowa ma prawo i obowiązek zakazać wykonania uchwały, powziętej przez Radę miejską, jeżeli ta uchwała przekracza zakres działania Rady, lub sprzeciwia się ustawom.

Przeciw takiemu zakazowi służy rekurs do Ministerjum Stanu.

Jeżeli sprawa należy do własnego zakresu działania gminy, winna polityczna Władza krajowa

o wydanym zakazie zawiadomić równocześnie Wydział krajowy.

§. 101.

Polityczna Władza krajowa ma także rozstrzygać zażalenia przeciw rozporządzeniom burmistrza i magistratu, naruszającym lub mylnie zastosowującym ustawy, o ile te rozporządzenia nie są oparte na takich uchwałach Rady miejskiej, względem których rozstrzyganie rekursu należy do Wydziału krajowego.

W sprawach poruczonego zakresu działania, rekurs w każdym razie ma być wnoszony do politycznej Władzy krajowej.

§. 102.

Środki zaradcze na koszt gminy.

Jeżeli Rada miejska zaniedbuje albo wzbrania się dopełnić obowiązków w moc ustaw na gminie ciążących, polityczna Władza krajowa, ma na koszt i stratę gminy zarządzić środki zaradcze.

Jeżeli sprawa należy do własnego zakresu działania gminy, a nie zachodzi przypadek nagłego niebezpieczeństwa, polityczna Władza krajowa winna przed zarządzeniem środków zaradczych porozumieć się z Wydziałem krajowym.

§. 103.

Polityczna Władza krajowa ma prawo nałożyć na burmistrza lub jego zastępcę, przekraczającego lub zaniedbującego swe obowiązki w sprawach poruczonego zakresu działania, karę aż do 100 zł.

Kara ta wpływa do kasy miejskiej.

Jeżeli uchybienie obowiązków jest tego rodzaju, że sprawowanie czynności poruczonego zakresu działania nie może być dłużej zostawione burmistrzowi lub jego zastępcy bez narażenia dobra publicznego, i jeżeli Rada miejska na wezwanie temu nie zaradzi, może natenczas polityczna Władza krajowa na czas trwania tego stanu ustanowić na koszt gminy inny organ do sprawowania rzeczonych czynności.

Tak w tym razie, jak i w razach wskazanych w §. 102., należy postępywać z wszelką możliwą oszczędnością tak, aby gmina więcej nad konieczną potrzebę obciążoną nie była.

§. 104.

Rozwiązanie Rady miejskiej.

Namiestnik może rozwiązać Radę miejską.

Gminie służy rekurs do Ministerstwa Stanu. Rekurs ten nie ma mocy wstrzymującej.

Najdalej w sześć tygodni po rozwiązaniu nowy wybór rozpisany być musi.

Namieśnictwo w porozumieniu się z Wydziałem krajowym zarządzi co potrzeba dla tymczasowego załatwienia spraw aż do wprowadzenia nowej Rady miejskiej.

Dział VIII.

Postanowienia przemijające.

§. 105.

Wybór i ukonstytuowanie pierwszej Rady miejskiej.

Skoro statut niniejszy otrzyma moc obowiązującą, zarządzi burmistrz wybory nowej Rady miejskiej, a istniejąca Rada pełnić będzie przy tych wyborach czynności w niniejszym statucie Radzie miejskiej przekazane.

Po ukończeniu wyborów, skoro przynajmniej cztery piąte części nowo wybranych oświadczą się, iż wybór przyjmują, otrzyma każdy z nich od dotychczasowego burmistrza poświadczenie wyboru, które mu daje wstęp do Rady miejskiej.

Jednocześnie z zebraniem się czterech piątych części nowo obranych Radnych rozwiązuje się dotychczasowa Rada miejska.

Nowa Rada ukonstytuuje się pod kierownictwem urzędującego burmistrza.

Gdy ważność wyborów przynajmniej czterech piątych części nowoobраниch Radnych uznana zostanie, przystąpi Rada miejska do wyboru burmistrza i jego zastępcy według postanowień niniejszego statutu.

§. 106.

O sposobie załatwiania spraw.

Do chwili wydania nowych instrukcyj urzędowych i regulaminu będą wszelkie sprawy w Radzie miejskiej, magistracie i w innych urzędach miejskich załatwiane w sposób dotychczas używany; jeżeliby zaś takowy zostawał w sprzeczności z niniejszym statutem, wydane będą natychmiast stosowne postanowienia.

§. 107.

O terażniejszych urzędnikach i sługach gminy.

Co do pozostawienia w służbie, tudzież nwołnienia, (pensyonowania, kwieskowania, suspendowania lub oddalania) od służby urzędników i sług gminy, mianowanych przed zaprowadzeniem niniejszego statutu, niemniej co do płac dla wdów i sierot po nich, zachowane będą przepisy istniejące dla urzędników i sług przy administracyjnych władzach kraju.

B.

Ordynacya wyborcza dla gminy miasta Tarnowa.

Dział I.

O wyborach członków Rady miejskiej.

Rozdział pierwszy.

O prawie wybierania i obieralności.

§. 1.

Prawo wybierania.

Prawo wyboru Radnych miejskich mają następujące osoby, posiadające prawo obywatelstwa Państwa Austriackiego :

1. Obywatele miejscy i honorowi miasta Tarnowa.
2. Przynależni do gminy, o ile wchodzi do jednej z następujących kategorii:
 - a) ci, którzy czy to jako właściciele, czy jako dożywotnicy w obrębie miasta posiadają odziedziczoną lub najmniej przed rokiem nabyta nieruchomość (grunt lub dom), podatkowi gruntowemu lub domowemu podlegającą;
 - b) ci, którzy w obrębie miasta prowadzą zatrudnienie podlegające podatkowi zarobkowemu, i z niego od roku przynajmniej 3 zlr. rocznego stałego podatku bez dodatków opłacają;
 - c) ci, którzy z jakichkolwiek tytułów od roku przynajmniej 5 zlr. zwyczajnego stałego podatku, rocznego bez dodatków w Tarnowie opłacają;
 - d) duchowieństwo wyższe, dalej proboszczowie, administratorowie parafij, kapłani miejscowi i katecheci, tudzież pomocnicy duchowni wszystkich prawnie uznanych wyznań chrześcijańskich, jakoteż przełożeni klasztorów;
 - e) czynni, pensyonowani lub kwieskowani urzędnicy Dworu, Państwa, kraju lub gminy, niemniej urzędnicy zakładów krajowych i gminnych, przynajmniej od roku w gminie stale zamieszkali;
 - f) rabini i kaznodzieje ludności izraelickiej;
 - g) adwokaci, notaryusze, doktorowie wszystkich fakultetów, magistrowie chirurgii i farmacyi;
 - h) przełożeni, profesorowie, i nauczyciele wszystkich w obrębie miasta istniejących, kosztem

Państwa, kraju lub gminy utrzymywanych szkół i publicznych zakładów naukowych;

i) oficerowie i do wojskowości należące osoby z tytułem oficerskim, jeżeli się znajdują w stanie stałego spoczynku, lub jeżeli z zastrzeżeniem charakteru wojskowego dymisyę wzięli.

3. Uczestnicy gminy, jeżeli z własnego majątku lub dochodu opłacają w gminie od roku podatku stałego bez dodatków przynajmniej 50 złr. rocznie.

4. Korporacje i zakłady, których główny zarząd ma siedzibę w Tarnowie, jeżeli z własnego majątku lub dochodu opłacają w gminie od roku stałego podatku, bez dodatków, przynajmniej 50 złr. rocznie.

5. Stowarzyszenia przemysłowe, których zarząd ma siedzibę w Tarnowie, jeżeli z własnego majątku lub dochodu opłacają stałego podatku bez dodatków przynajmniej 15 złr. rocznie.

§. 2.

Wyjątek.

Wyłączeni od prawa wybierania są:

- a) oficerowie w służbie będący, osoby wojskowe z tytułem oficerskim w służbie zostające, tudzież osoby wojskowe, należące do niższych stopni, i szeregowcy, z wyjątkiem niepowołanych rezerwistów;
- b) służy i osoby żyjące z dziennego lub tygodniowego zarobku;
- c) ci, którzy jako ubodzy pobierają wsparcie z funduszków na cele dobroczynne przeznaczonych.

§. 3.

Wykluczenie w skutek czynów karygodnych.

Dopóki ustawą karną postanowionem nie będzie, czyli i na jak długo wyrokiem karnym orzeczoną ma być utrata prawa wybierania i obieralności, zostaje wykluczonym od prawa wybierania:

- a) kto został uznany winnym zbrodni;
- b) kto z powodu zbrodni został pociągniętym do śledztwa, dopóki śledztwo trwa;
- c) kto został uznany winnym przestępstwa kradzieży, oszustwa, przemieszczenia, lub udziału w jednym z tych przestępstw, (§§. 460., 461., 464. Ustawy karnej.)

§. 4.

Wykonanie prawa wybierania.

Uprawnieni do wybierania głosują osobiście.

Wyjątki od tego prawidła są następujące:

1. Za osoby nie mające własnowolności głosują ich prawni zastępcy;

2. Za żonę żyjącą z mężem, głosuje mąż lub pełnomocnik, za inne niewiasty głosują ich pełnomocnicy.

3. Osoby nieobecne w gminie z powodu poruczonych im gminnych lub innych publicznych spraw, mogą głosować przez pełnomocników.

4. Posiadacze realności lub przedsiębiorstwa zarobkowego mogą, jeżeli są w innej gminie osiedleni, upoważnić do głosowania w ich imieniu ustanowionego przez nich rządcę lub zawiadowcę.

§. 5.

Państwo, kraj, zakłady i fundusze publiczne głosują przez osoby, które dotycząca władza administracyjna do tego upoważni.

§. 6.

Za korporacje, stowarzyszenia i spółki głosują ich prawni, lub statutami oznaczeni zastępcy, albo mianowani przez nie pełnomocnicy.

§. 7.

Współposiadacze jednej nieruchomości mają wszyscy razem jeden tylko głos.

Również spółce handlowej lub przemysłowej służy tylko jeden głos, bez względu na liczbę wspólników.

Nieruchomość uważa się jako jedna, jak długo w księgach gruntowych jedno stanowi ciało.

Współposiadacze jednego domu lub gruntu, celem wykonania prawa głosowania, mianują wspólnego pełnomocnika.

Jeżeli współposiadaczami są małżonkowie z sobą żyjący, prawo wybierania wykonuje mąż.

§. 8.

Warunki zastępcstwa.

Zastępcą ani pełnomocnikiem być nie może, kto nie jest obywatelem Państwa Austriackiego, lub nie używa własnowolności, albo też jest wyjętym lub wykluczonym od prawa wybierania. (§§. 2. i 3.)

Pełnomocnik może jednego tylko zastępować uprawnionego, i winien wykazać się pełnomocnictwem.

§. 9.

Obieralność.

Obieralnymi na członków Rady miejskiej są członkowie gminy płci męskiej, mający prawo wybierania, którzy 30. rok życia ukończyli, a osobą i majątkiem wolno rozporządzają.

§. 10.

Wyjątki.

Nie mogą być obranemi:

- a) czynni urzędnicy i słudzy Dworu i Państwa z wyjątkiem profesorów i nauczycieli przy zakładach naukowych i szkołach;
- b) urzędnicy i słudzy gminy i zakładów gminnych, dopóki w służbie zostają, a po wystąpieniu ze służby, dopóki nie zostaną załatwione rachunki przez nich w skutek stosunku służbowego zdawane;
- c) osoby mające spór sądowy z gminą;
- d) dłużnicy gminy, u których należności zalegają;
- e) dzierżawcy realności i dochodów gminnych.

§. 11.

Wykluczenie w skutek czynów karygodnych.

Oprócz osób oznaczonych w §. 3. wykluczone są także od obieralności osoby:

- a) uznane winnymi przekroczenia popełnionego z chciwości lub przeciw obyczajności publicznej;
- b) uznane winnymi przestępstwa popełnionego z chciwości, lub wskazanego w §§. 501., 504., 511., 512., 515. i 516. Ustawy karnej przestępstwa przeciw obyczajności publicznej;
- c) do których majątku ogłoszono konkurs, lub względem którego majątku zarządzono postępowanie ugodne, dopóki trwa postępowanie konkursowe lub ugodne, a po ukończeniu takiego postępowania, jeżeli dłużnik został uznany winnym przekroczenia podług §. 486. Ustawy karnej;
- d) złożone z urzędu lub oddalone ze służby publicznej za przekroczenie dyscyplinarne, popełnione z chciwości.

Rozdział drugi.**O przygotowaniu do wyborów.**

§. 12.

Spis wyborców.

Dla wyboru Rady miejskiej winien magistrat ułożyć dokładny spis wszystkich wyborców.

Na czele tego spisu mają być umieszczeni obywatele honorowi, następnie wyborcy w §. 1. pod liczbą 2. lit *d)*, *f)*, *g)* poszczególnieni.

Dalej mają być umieszczeni wyborcy w §. 1. pod 2. lit. *e)*, *h)*, *i)* według wysokości pobieranych przez nich płac i pensyj.

Nakoniec wyborcy w §. 1. wymienieni, którzy opłacają w gminie podatek bezpośredni, a to w takim porządku, w jakim następują po sobie opłacane przez nich kwoty podatkowe podług ich wysokości, poczynając od najwyższej; i wszyscy inni w §. 1. pod l. 1. wskazani. Obok nazwiska każdego do wyboru uprawnionego ma być wyrażona pobierana przez niego płaca lub pensya, tudzież opłacana przez niego w gminie ilość podatkowa.

Jeżeli dwóch lub więcej uprawnionych równe pobiera płace lub pensye, albo też równe kwoty podatkowe opłaca, naówczas w pierwszym wypadku starszy rangą lub latami służby, w drugim zaś wypadku starszy wiekiem ma poprzedzać młodszego.

W końcu spisu mają być zebrane w jedną sumę wszystkie płace i pensye, a w drugą sumę wszystkie kwoty podatkowe przez wszystkich do wyboru upowaznionych opłacane.

§. 13.

Koła wyborcze.

Na podstawie spisu wyborców będą utworzone trzy koła wyborcze.

W celu utworzenia tych kół wyborczych, podzielone będą na równe trzy części osobno, suma pobieranych płac i pensyj, jak również i suma opłacanych podatków.

Ci wyborcy, którzy według porządku, w jakim są w spisie umieszczeni, pierwszą trzecią część wszystkich płac i pensyj pobierają, tudzież ci wyborcy, którzy według porządku, w jakim są w spisie umieszczeni, opłacają pierwszą trzecią część sumy kwot podatkowych, należą do pierwszego, ci, którzy drugą trzecią część pobierają, i ci którzy drugą trzecią część opłacają, należą do drugiego, nakoniec ci, którzy ostatnią trzecią część płacy lub pensyj pobierają, tudzież ci którzy ostatnią trzecią część podatku opłacają, należą do trzeciego koła wyborczego.

Jeżeli przy tworzeniu kół wyborczych suma pobieranych płac i pensyj, lub suma kwot podatkowych nie da się należycie podzielić tak, iż kwota przez jednego z uprawnionych pobierana lub opłacana nie może być całkowicie do jednej z części wliczoną, należy takiego uprawnionego doliczyć do wyższego koła wyborczego.

Jeżeli któremu z uprawnionych przysłuży prawo wyboru tak z tytułu pobieranej płacy lub pensyi, jak i z tytułu opłacanego przez niego podatku, naówczas ma być uwzględniony ten tytuł, który mu nadaje prawo wyborcze w wyższym kole.

§. 14.

Zaliczenie uprawnionych bez względu na podatek.

Obywatele honorowi i wyborcy w §. 1. pod 2. lit. *d), f), g)* wymienieni, należą do pierwszego koła wyborczego.

Inni wyborcy w §. 1. wymienieni będą zaliczeni do ostatniego koła wyborczego, jeżeli z powodu pobieranych płac i pensyj, lub z powodu opłacanej kwoty podatkowej nie należą do jednego z kół wyższych.

§. 15.

Ilość Radnych przez każde koło wybrać się mających.

Każde koło wyborcze bez względu na liczbę wyborców w niem głosujących, wybiera trzecią część oznaczonej w §. 20. ustawy gminnej liczbę Radnych.

Przynajmniej cztery piąte części Radnych powinny być wyznania chrześcijańskiego.

§. 16.

Lista wyborcza. — Reklamacje.

Magistrat ułoży dla każdego koła wyborczego osobny wykaz wyborców do tego koła należących, to jest listę wyborczą.

Te listy wraz ze spisem wyborców mają być najpóźniej na cztery tygodnie przed wyborami złożone w magistracie.

Każdemu członkowi gminy służy prawo przeglądania takowych.

Wyłożenie list do przeglądania ma być jednocześnie w gminie obwieszczony, z oznaczeniem ośmiodniowego nieprzekraczalnego terminu do wnoszenia reklamacyj.

Komisya złożona z burmistrza, jako przewodniczącego, i z czterech członków przez Radę miejską z własnego grona wybranych, winna w przeciągu trzech dni rozstrzygać reklamacje przed upływem przepisane terminu wniesione, i czynić niezwłocznie w listach wyborczych poprawki przez nią za stosowne uznane.

Przeciw odmownej uchwale komisji przysługują reklamującemu prawo odwołania się do Rady miejskiej. Odwołanie takie winno być w przeciągu trzech dni od uwiadomienia reklamującego o uchwale odmownej wniesione do komisji, która ma przedłożyć je niezwłocznie Radzie miejskiej.

Co do wyborów w toku będących rozstrzygnięciu Rady miejskiej jest stanowcze.

Stosownie do zapadłych prawomocnych orzeczeń nastąpi niezwłocznie sprostowanie spisu wyborców.

W ostatnim tygodniu przed wyborami żadnej poprawki w listach wyborczych przedsiębrać nie wolno.

§. 17.

Obwieszczenie terminu wyborów.

Najpóźniej na ośm dni przed wyborami burmistrz obwieści termin ich rozpoczęcia z oznaczeniem miejsca, dni i godzin, w których każde koło wyborcze zebrać się ma; niemniej z oznaczeniem liczby Radnych przez każde koło wybrać się mających.

Równocześnie zawiadomi o tem burmistrz polityczną Władzę krajową i Wydział krajowy.

Rozdział trzeci.

O przedsięwzięciu wyborów.

§. 18.

Komisya wyborcza.

Przy wyborach przewodniczy komisya wyborcza, złożona z burmistrza lub jego zastępcy, jako prezydującego, i z czterech członków.

Członków wybiera Rada miejska dwóch z własnego grona, a dwóch z wyborców warunki obieralności mających.

§. 19.

Kolej wyborów w kołach.

Każde koło wyborcze zgromadza się osobno. Najpierw wybiera trzecie, potem drugie, a na koniec pierwsze koło.

Każdy wyborca może wybierać z całego grona obieralnych członków gminy, bez względu na to, do którego koła należy.

§. 20.

Jawność. — Zagajenie wyborów.

Wybory odbywają się publicznie.

Przed rozpoczęciem głosowania przewodniczący komisji wyborczej wyłuszczy zgromadzonym wyborcom postanowienia o warunkach obieralności, objęte w §§. 9., 10., 11. niniejszej ordynacyi; objaśni przepisy względem głosowania i obliczania głosów, i wezwie wyborców, aby według własnego przekonania, niezawisłe od wszelkich pobocznych względów i tak głosowali, jak tego według ich sumiennego zdania dobro gminy wymaga.

§. 21.

Głosowanie.

W każdym kole wyborczem głosują najpierw ci członkowie komisji wyborczej, którzy są uprawnieni do głosowania w tem kole, potem jeden z członków powołuje do głosowania wyborców według porządku, w jakim są zapisani na liście wyborczej.

Wyborca nieobecny podczas wywołania jego nazwiska, może dopiero po odczytaniu całej listy wyborczej głosować, i ma w tym celu zgłosić się do komisji wyborczej.

§. 22.

Głosowanie ustne lub pisemne.

Każdemu wyborcy wolno głosować ustnie lub pisemnie.

Wyborca ustnie głosujący ma wymienić nazwiska osób, które na Radnych wybiera, w liczbie jednak nieprzenoszącej liczbę Radnych, których ma wybrać dotyczące koło.

Wyborca głosujący pisemnie poda na kartce spisane nazwiska osób, mających według jego życzenia zostać Radnymi w liczbie odpowiedniej.

Nazwiska przenoszące liczbę Radnych, przypadającą na dotyczące koło, nie będą liczone przy obliczaniu głosów.

§. 23.

Zapisywanie głosów.

Przy ustnem głosowaniu trzymający pióro wpisze do listy głosujących natychmiast w obecności wyborcy obok jego nazwiska, nazwiska przez niego wymienionych. Równocześnie będą wymienione przez głosujących nazwiska wpisywane do innej listy w ten sposób, iż nazwisko pierwszy raz wymienione będzie do niej wpisane, a za każdym następnym tego nazwiska wymienieniem będzie dodana do niego porządkowa liczba 2, 3 i t. d.

Przy głosowaniu kartkami trzymający pióro oznaczy w liście głosujących obok nazwiska wyborcy, iż tenże kartkę oddał.

Kartki mają być aż do obliczenia głosów zachowane w urnie, do której je wyborcy składają.

§. 24.

Zamknięcie głosowania. Obliczenie głosów.

Po odebraniu głosów od wszystkich obecnych wyborców, którzy do głosującego właśnie koła wyborczego należą, prezydnący w komisji wyborczej ogłosi, iż głosowanie jest nkończone; po czem komisya porówna co do ustnego głosowania, obie prowadzone listy; co do głosowania kartkami liczbę

oddanych kartek z listą głosujących. Komisya rozstrzygnie natychmiast wątpliwości powstałe z dostrzeżonych może pomyłek i przystąpi do obliczenia głosów.

W celu obliczenia głosów pisemnie podanych, jeden z członków komisji odczytywać będzie nazwiska na kartkach spisane, drugi zaś każde pierwszy raz wymienione nazwisko zapisze, a za każdym powtórzeniem tego samego nazwiska wymienieniem doda liczbę porządkową 2, 3 i t. d.

Wynikłość obliczenia ma być zapisana na liście głosujących, a prezydujący i członkowie komisji listę podpiszą.

§. 25.

W każdym kole wyborczym są ci wybranymi, którzy uzyskali bezwzględną większość głosów wyborców głosujących. Jeżeliby takiej większości za pierwszym głosowaniem nie osiągnięto, wtedy przystępuje się do powtórnego ściślejszego wyboru pomiędzy osobami, które po obranych przy pierwszym głosowaniu najwięcej głosów otrzymały.

Do ściślejszego wyboru przedstawia komisya dwa razy tyle kandydatów, ile członków jest jeszcze do wybrania.

W razie równości głosów rozstrzyga losowanie, kto przy ściślejszym wyborze ma być na kandydata podany.

Głos dany osobie nieprzedstawionej na kandydata przy ściślejszym wyborze jest nieważny.

W razie równości głosów przy ściślejszym wyborze rozstrzyga los.

§. 26.

Jeżeli liczba wybranych w którym kole wyborczym Radnych, nie będących wyznania chrześcijańskiego, przenosi liczbę dwóch, natenczas ustąpią z pomiędzy wybranych nie będących wyznania chrześcijańskiego ci, którzy najmniej głosów otrzymali, a natomiast wstąpią ci z pomiędzy chrześcian, którzy po wybranych chrześcianach największą bezwzględną większość głosów otrzymali.

§. 27.

Głosy stracone.

Nazwiska wybranych w kole, które już głosowało, mają być w kole głosować mającem przed rozpoczęciem głosowania do wiadomości podane.

Głosy padające na wybranego już w innym kole Radnego, nie będą liczone.

§. 28.

Zamknięcie czynności wyborczej o Ukonstytuowanie Rady:

Po zamknięciu wyborów przedłoży komisya wyborcza Radzie miejskiej spisany tego aktu protokół wraz z wszelkimi dowodami.

Burmistrz ogłosi ukończenie wyborów i nazwiska wybranych których zarazem o tem zawiadomi.

Skoro przynajmniej cztery piąte części nowo wybranych członków wybór przyjmą, burmistrz zawiadzi ich do ukonstytuowania Rady miejskiej.

Ukonstytuowanie nastąpi pod przewodnictwem urzędującego burmistrza. Dotychczasowy burmistrz przewodniczy tak ukonstytuowanej Radzie aż do potwierdzenia wyboru nowego burmistrza.

§. 29.

Sprawdzanie, unieważnienie i uzupełnienie wyborów.

Ukonstytuowana Rada miejska rozpoznaje akt wyboru, i rozstrzyga ostatecznie o ważności tego aktu, jakoteż o ważności pojedynczych wyborów, tudzież o reklamacyach przeciw wyborom, które w terminie nieprzekraczalnym dni ośmiu, licząc od dnia ogłoszenia wyborów do niej wniesione być mają.

Polityczna Władza krajowa może unieważnić wybory osób od obieralności wyjętych lub wykluczonych.

Przeciw takiemu wykluczeniu jednakże, służy rekurs do Ministerstwa tak wykluczonemu jak i gminie.

Dla uzupełnienia miejsc w skutek nieważności wyborów, lub też w skutek nieprzyjęcia opróżnionych, rozpisze burmistrz niezwłocznie nowy wybór na podstawie spisów dla poprzedniego wyboru sporządzonych.

§. 30.

Po uznaniu ważności wyborów czterech piątych części Radnych powinna nowa Rada miejska przystąpić do wyboru burmistrza i jego zastępcy

Dział II.

O wyborze burmistrza i jego zastępcy.

§. 31.

Wezwanie do wyboru.

Na wezwanie burmistrza pod przewodnictwem najstarszego wiekiem członka nowo wybranej Rady zbiórą się jej członkowie w oznaczonym dniu i w oznaczonej godzinie, w celu wybrania burmistrza i jego zastępcy.

Do wyboru burmistrza mają być wezwani wszyscy członkowie Rady miejskiej.

Członek, któryby na wezwanie do takiego wyboru nie przybył, lub przed onego ukończeniem oddalił się, jeżeli nieobecności swej lub oddalenia się nie usprawiedliwi, traci mandat, i przed upływem lat trzech do Rady miejskiej obranym być nie może.

§. 32.

Wyjątki obieralności.

Nie może być burmistrzem:

1. Kto zostaje w czynnej służbie jako urzędnik lub sługa c. k. Dworu, Państwa, kraju, zakładów lub funduszów publicznych.

2. Duchowni jakiegokolwiek wyznania. Burmistrzem lub jego zastępcą nie może być obranym, kto nie jest wyznania chrześcijańskiego.

§. 33.

Warunki ważności wyboru, sposób głosowania.

Do ważności wyboru burmistrza potrzebna jest obecność przynajmniej czterech piątych części całej ilości członków Rady, i bezwzględna większość głosów całej ilości członków Rady miejskiej.

Głosowanie ma się odbywać kartkami.

Przy zapisywaniu i obliczaniu głosów należy zastosować przepisy objęte w §§. 23. i 24.

§. 34.

Wybór burmistrza.

Jeżeli przy pierwszym głosowaniu nikt nie otrzymał większości głosów w §. 33. wymaganej, nastąpi powtórne głosowanie, a jeżeli i przy powtórnym głosowaniu taka większość nie zostanie osiągniętą, nastąpi wybór między dwoma.

Przy wyborze między dwoma wolno tylko na tych dwóch głosować, którzy przy powtórnym głosowaniu otrzymali największą ilość głosów.

Przy równości otrzymanych głosów rozstrzyga los, który z nich ma być do wyboru między dwoma przedstawionym.

Głos przy trzecim głosowaniu dany członkowi do wyboru nieprzedstawionemu jest nieważnym.

W razie równości głosów przy wyborze między dwoma rozstrzyga los.

§. 35.

Wybór nieważny.

Jeżeli burmistrzem obrany został, kto według §. 32. obranym być nie może, wybór jego jest nieważny i nowy wybór ma być natychmiast przedsięwzięty.

§. 36.

Wybór zastępcy burmistrza.

Po dokonanym wyborze burmistrza, Rada niezwłocznie przystąpi do wyboru zastępcy.

Zastępcę burmistrza wybiera się bezwzględną większością głosów obecnych na posiedzeniu członków Rady miejskiej.

§. 37.

Ogłoszenie i przechowanie aktu wyboru.

Wybór burmistrza i jego zastępcy ma być niezwłocznie do wiadomości publicznej podany.

Spisany akt wyboru burmistrza i jego zastępcy, stwierdzony podpisami przewodniczącego przy wyborze, równie jak i wszystkich głosujących Radnych, przechowany będzie w archiwum miejskim.

Rezultat wyboru burmistrza i jego zastępcy ma być podany do wiadomości politycznej Władzy krajowej i Wydziału krajowego.